

Икономиката на здравеопазването като научна дисциплина

Проф. Д-р Евгения Делчева

Кога възниква?

- Първо се развиват икономическите въпроси на болниците в САЩ – в началото на 20 век
- 1965 г. – първият учебник “Икономикс на здравето” на Херберт Кларман в САЩ, издание на фондация Форд
- 70-80-те години на 20 век – множество емпирични изследвания основани на неокласическата парадигма
- Развиват се две школи – социалистическата и неокласическата

Някои мисли за ИЗ

- “Икономистът в здравеопазването – необходим съветник или слон в стъкларски магазин” – Юве Райнхард
- “Икономистите също като лекарите се опитват да продължат живота и да облекчат мизерията. От позицията на лекаря преждевременната смърт се дължи на заболявания, според икономиста – на недостига на ресурси” – Алън Уйлямс
- “Жизнерадостното лице на една мрачна наука” – Алън Уйлямс

Дефиниция за икономика на здравеопазването

- ИЗ е субдисциплина на икономиката (икономикса) и изучава приложението на общата икономическа теория към явленията и проблемите, свързани със здравето и здравеопазването
- Разглежда се като единство от икономически обекти и икономически методи за изследвания
- Прилагат се и методи на различни науки

Съдържание на ИЗ

- Роля и измерване на здравния статус
- Производство на здравни услуги и здраве
- Търсене на здраве и здравни услуги
- Предлагане и използваемост на здравни услуги
- Анализи за икономическа ефективност
- Здравно осигуряване
- Анализи на пазарите на здравни услуги
- Финансиране на здравната помощ
- Стойност на заболявания

Съдържание на ИЗ (2)

- Планиране на работната сила
- Икономика на медицинските индустрии
- Детерминанти и неравенство в здравето и използването на здравни услуги
- Икономика на болницата
- Здравно бюджетиране
- Териториално разпределение на ресурсите
- Методи за заплащане на труда
- Сравнителна икономика на здравни системи

Четири основни понятия, които са в субординация

- Икономика на здравното заведение
- Икономика на здравната служба
- Икономика на отрасъл здравеопазване
- Икономика на здравето

Основни имена в науката

- М.Гросман
- Х.Клармън
- М.Драмънд
- Ал.Уйлямс
- Бр. Ейбъл Смит
- А.Мейнард
- Г. Муни и др.

Теоретични концепции

- Концепция за относителната ограниченост на ресурсите спрямо здравните потребности
- Концепция за цената на пропуснатите възможности
- Концепция за маргиналния анализ
- Концепция за ефективността
- Концепция за зависимост на търсенето от желанието да се плати – слабо приложима
- Концепция за зависимост на предлагането от печалбата
- Концепция за неуспеха на свободния частен пазар да функционира ефективно и справедливо